

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Universitätsbibliothek Paderborn

Brevis Et Vtilis Commentarivs In Priorem Epistolam Pauli ad Corinthios, & in aliquot capita secundæ

Melanchthon, Philipp

Vitebergæ, 1561

VD16 M 2618

De abusu Libertatis, & de Scortatione.

urn:nbn:de:hbz:466:1-36296

I. EPISTOLA AD

ab eo signo ratiocinatur in eis esse pravae cupiditates.

Est & uocabulum ἡτῆμα mollius, quā̄m ἁμαρτία id est, quiddam damnatum, & significat succumbere affectui alicui, ut dicimus: ἡτῆωρ ὀργῆς, ἡτῆωρ ἔρωτος

μη̄ πλωῶδε.

Ne erretis.

*De abusu Libertatis, & de
Scortatione.*

SAEP̄ cogitandum est, qualem inueniunt mundum Apostoli, non solū quia prodest ea consideratio ad intelligendas conciones Apostolorum: Sed etiam quia eius temporis manifeste turpitudines magis ostendunt, quanta sit miseria generis humani, quā̄m praesentis aetatis uicia, quae etiam si sunt multa & magna, tamen magis teguntur. Collatio tamen & nos de nostris uicijs commonefacit.

Semper magna pars hominū profus est athea. Sed tunc multi palam docebant nullam esse prouidentiam. Reliqua multitudo horribiliter colebat Idola, & alij alia quotidiē excogitabant.

Deinde contra Secundam Tabulam non

non solum usitata, sed etiam concessæ erant uagæ libidines multiplices. Concubitus seu mariti seu cœlibis cum ea, quæ corpus profutuerat, prorsus non reprehendebatur. Imo in Plauti Comœdijs patres & filij easdem amant. Plurimi palam impunè etiam sexu abutebantur, de qua turpitudine etiam si uetustas habuerat seueras leges, tamen illæ iam in Græcia, Asia & Italia, multis seculis conticuerant.

Contra Quintum Præceptum recepta erat & gladiatorum consuetudo.

Contra Septimum concessæ palam erant usuræ.

Sed illi furores contra Primum Præceptum, et contra Sextum, multo latius grassabantur, & magis tetri sunt.

Talis cum esset mundus, tamen Deus ex illa turpissima colluuiè, immensa misericordia Ecclesiam sibi collegit, quod exemplum continet amplissimam consolationem, quam & hic Paulus proponit, admonens nos de remissione peccatorum cum ait: Et hæc quidem aliqui fuistis, sed abluti estis, sanctificati estis, iustificati estis in nomine Christi & Spiritu sancto. Quæ uerba meminisse

I. EPISTOLA AD

ualde prodest, & propter consolationem & propter doctrinam, quia de Iustificacione erudite loquuntur, affirmant nos receptos esse propter Christum, & donatos Spiritu sancto.

Deinde cum talis fuerit morum corruptio, facile iudicari potest, quam difficile fuerit, tot falsas opiniones confirmatas in Ethnicis, ex eorum animis euellere. Ac præcipuè consuetudo cum mulieribus prostitutis receptissima erat, confirmata non solum temporibus, & communibus omnium exemplis: Sed etiam sodalitorum & conuiuiorum suauitate, & Ludorum & Comœdiarum uenustate. Ideo tam proluxa concio hic contra Scortationem instituitur. Et ne sit ambiguitas in uocabulo, diserte dicit se improbare consuetudinem cum muliere prostituta, non tantum alias libidines turpiores.

Primum autem regulam tradit contra abusum libertatis. Quia enim doctrinam de Libertate nimium laxabant, & transferebant ad licentiam non concessam à Deo, Ideo hæc regula traditur: Libertas Euangelica non concedit uiolari præcepta moralia. Hanc regulam
capite

capite septimo expresse tradit: Circumcisio nihil est, et preputium nihil est, sed observatio mandatorum Dei. Quia nouum Testamentum exhibet iusticiam & uitam æternam, quæ est ipsa interior & exterior impletio moralium præceptorum conueniens cum æterna & immota uoluntate Dei expressa in præceptis moralibus. Ideo hic errores de libertate reprehendit, & nominatim prohibet delicta pugnantiã cum primo præcepto, sexto, septimo & octauo. Nam præceptum Quintum de homicidio alioqui notum erat, & alibi additur.

Et manifeste affirmat, non esse hæredes uitæ æternæ, qui perseverant in tali uiolatione moralium præceptorum contra Conscientiam: Nolite errare, inquit, Scortatores enim non erunt hæredes Regni Dei. Ac ut intelligatur conuicio non de præteritis delictis, sed de perseverantia, Explicationem addit: Hæc fuistis, sed abluti estis. Hæc uerba insigamus animis, quia, ut dixi, doctrinam et consolationem dulcissimam continent.